

“পুন্নিবু কৱহ্মা শেন্দোংগী কৈথেলনো? অপাহ্মা পোৎতুনা ঐ ঐগী শেন্দোংনি।”

- অৱাহম সমৱেন্দ্ৰ (সনাতোয়ী)

জুন ১৮না লাকপদা

—ডা. অকোইজম ইবোহল

হো ইমা পোক্ৰফম ইমা খোইৰি নুংশাং তাফম ও ৱাৱবৱনে নঙবু ইমা ও খোমলেন ঐগী মঙলানদা তোয়না তোয়না লাকপীদুনা হি়্ৰুৱা হি়্ৰুৱা পিৱাং শিহুংবৈ মৱমদি খঙৈজেন্দো নচান্না। কৌত্ৰুনা লুৱেন ওইৱিৰী ইমাগী খৌৱি চৱমদা মেংলকপা কৰি য়াওবননো নীংশা শ্বৱ ফুগগৎতুনা নমিৎ নমাই মুশিল্লিৰা নহাক্কী নচৎতি নঙেন্দো লোহিনা খঙজৈ চান্নাদি। ডাকলৌ থদ্দাল ওইৱিৰা থাংজিৎ চিংশাং নাপোমদৈ চাকখংলকপা লায়ৈনা শ্বাং যৌৱক্লৱ মতদা শম্দ্ৰেন্দ্ৰী মমানা লাউবগুম্ব ইমানা তেংথা নাওঁইবদো খোমলেন মঙদসু তাৱেদো।

উচিগী লমন

—মুতুম শান্তি

মমল নাইব্ৰবা মীওঁইবগী পুকচাক ওইৱিৰা ফৌ চাথোক্লি মফম খুদিং কৈদা থশ্মী চাথোক্লি বোড়াদা থশ্মী চাৱশ্মী উচি নহাক্ৰা চাদনবা উদনবা, ফ্ৰদবাবা হোংনবনি মীওঁইবনা নহাক্লৱ অসুম গুমদুনা লৈ; মীওঁইবনা লৈৱিমথৈ কৱিসু ৰাৎলোই নহাক্কী পাক্ৰবা ঈমাই চোল্লবা ঈপাক্তগী পুৱিৱকখি তাঁজৈদো, নহাক্কী নগুননা নখৌনানা, লানবীৱকখি ফৌ চৰোং, ফৌদি ওঈনখি, তাইবঙ মীনা লানবা গুম্দ্ৰবা পাক চাউৱৰা ঈপাক্তগী, ৰাশক পদেদা লোম্মখি, হে তাইবঙ মীওঁইবা গুসিগী ঐনা লৌৱগদৌৱিৰা ফৌ চৰোং অসিনা নখোয়গী পুকচাক ওইৱৰা মতমদুদা উচি ঐখোয়গীসু শৱক য়াওহনবীয়ু য়াম্মখি হে মীওঁইবা।

‘মৌ অনৌবীগী কেকখুম ময়ানা খৌৱৰা থাঙ ময়াদৈ হেমা খৌই’

—বি মঙাং

মমা য়েংলগা মৌ থিয় হায়নে চুম্বীয়া লাল্লিৱা হায়দি হায়নৰে। য়ুত্ৰদু মচানুপী ময়ামদুগী মৱতা নুপা অমখক্তং তোমথিন য়াওঁৱি খুংশা মঙামক মায়াদবগুম্ব মীওঁইবগী নুপাদু মচে ময়ামটৈ পুমতোপ তোপ্পী মচেশিংদৈ মগুন তোঙান্না তাই ৰাংত পাদবা ইমুংনি, লৈকায়দুদা যীনদি কৰ্মা নুংশিনদে, ইমুংদু মখোয়গী তাখংপা চাওথোকপা মতৌদুদা মৱল মথুম মৰাং কায়ৱবনিন্না, কন্না উদে মচানুপীশিংসু মঙায়ৱে, থোইজৎনৱিৰা মহৈ মশীনগী লম্দ্দি মনীং খোমহৌৱে। শেল পায়ৱগা লোইৰে, কেনো খনবা মচানুপীশিংনি মখোয়গীদমক ৰাজৰকপা মপাবুং, হেদু নাহে চল্পবা থোয়না লুৱ্মা খল্লদে, মখোয় অদুক য়াদ্ৰদু মমাসু মঙায় গুৰুচাউ থেকগীনি। শুগুগী চা গ্লাস অমা ফাও, হৱাওনা পীথক্লিংদে কৰি লাক্ৰবীগীনে, য়ুত্ৰদু ৰাখল তাৰা গুমদে মখোয়সু নোংমদি মখোয়গী অশেংৰা য়ুদা মনেম মকু যৌগল তোঁবা চৎতোয়নি থাজদে! খুজিল অশাংবদু মচু তৈবগী থবক চিল্লিৰা। মশমদুসু কাক্ৰা ৰাহোং মতু থেংচিনবগুম্ব শোয়দে য়ুমগাহিবী ওঁইৰা, ৱাৱক ৰাতেম যাদবীশিংদু মপা মমা যৌগল তেনীংদবীশিংদু, ফেন্দৌৱিৰনি অমুক শোল্লবা মপাবুংগী তোমথিন পোকপা মচানুপাদু নোংগৌবীনা লাইজ গুইদৌনা লাকপা গুহিৱি তদ্দা য়াবা তন্মুৱে, খঙৰা য়াবা খঙউৱে পুৱক্ৰে মোঙৰা মৱানয়াইদা পুলি খোঙলোই অমা তফ্ৰফমঙদা শকখঙনৱকপী, লাইশু খঙবী অমা লৈত লায়ৱবৈ মৈখু চুৱবী খৌগল্লোন খঙবী অমা মপাবুং পুৰিৎ মকা লামত্ৰে শ্বৱ হেক হোদোকইদা! মৌ অচৌৱীগী কেকখুমগা লোয়ান্না পুৱক্ৰে অচা অথক, শোল্লবা মকুবোক্কী নাক্তা মিৎলুগী পিৱাং শিহুৱকই, পাইমা পুৰিৎ নুংশিৱকই।

লংদাই

—শ্ৰীকাংজম নন্দকুমাৱ

কোভিডকী চৈথেং কোভিডৈ লমদম অসিদা গুসিদি অনৌবা লায়না, খুৎশেমগী লায়না অমনা মাকৈ পুম্মক মৈৱিনা মেৱাইদুনা মৈশা লাংলে। হকচাংগী কৰ্মাং পুত্ৰা পেৱলাইজ ওইৱে শিৰা, চৰবা অনীগী লংদাইদা লেগুনা

নুংশা-শ্বৱ হোনবদা ৱাৱে। ওমচাক্লৱৰা মৈখু-লভা পিৱাং শিহুৱবী ইমা মৈতৈ চনুৱা কয়না থম্মোয় শোৱ্ৰা প়াউদমলি, কনানবু তাৱিৰা উদবৱা নখোয়বো মীয়ামগী মীছৎনি হায়বশিংবদে নখোয়দি তৌশিল্লবনি ওইলা পাদবা খৱনা নখোয়গী অশেংৰা ফিজোলনি।

অভৌবা অৱাংবা খায়দোক্লবৱা?

—এম নিলকুমাৱি
অঙাংৰা ঈগী মচুনি, ঈংখেলজা থৱো থৱো ওল্লিৰা। ঈগী মচুসিবু অভৌবা-অৱাংবা-অমুৰা মচু গুনত্ৰবৱা? মাৰ্লেম ইমানা তেংথাৱি শুক্লৱ মল্লৰা অহিংদা-শল্লাং ফানা চেচ্ছোৱক্লি। মচাশিংবু খুং হত্ৰুনা কৌথোক্পীগুম্বি। থৱায় য়াওত্ৰা? হকচাং পোলাং কয়না তেংপাক লৈতুমগুম্ব তা-তাদুনা লৈৱিৰা লৈনুংদসু ফুম্মজিনবা। লৈখক্তসু হুদোকপা? ঈগী মচু মাদ্ৰবৱা? হকচাং পোলাংশিংদুগী থৱায়শিংনা লমগী খুনু ওন্দুনা কৌইপাই কৌইপাই পাইৱি মালং মাগী শহুদমা শাগল তুফাং খণ্ডুনা। উৱোক অভৌবা মাগী মাগী থৱায়গীদমক পুংৰা-জুড়া থিদুনা পাইৱহুনি; অদুবু মাঙয়ে নামা-নামা তাদুনা চিজ্জাক চাগনি কাউবগুম্বলে। মাৰ্লেম ইমা নুংশিৰি : কৈদৌঙেনা উনাপাক তাগদবা ঈংহনবীৱো নুমিৎ থা থৱান নখোয়গী নখৌ নংত্ৰে নুমিৎ শিংবুম য়াম্ৰক্ৰে ৱমায়নগী হনুমান লক্সা তুল্লা মেৱাইবদি সতি সিতাবু কৰবা নংত্ৰনে?

পোক্ৰফম ইমা

—ৰাজেন খৌনাওজম

কৱিগী তুমি়া ফন্নিৰা কৱিগী শল্লাং চেইজাইনৱিৰা কৱিগী পিৱাং শিহুৱিৰা কৱিগী হি়্ৰুৱা কপ্লিৰা ইমাগী ফিজি নেংলকপৱা ইমাগী লমথৈ শীংনৱকপৱা ইমাগী মীংচে থীহল্লকপৱা ইমাগী পুৱাৱী খোস্কাইনৱকপৱা। নচাশিংনা হংলিয়ে ইমা নঙবু ৱাৱবৱা। য়েক্ৰ? মায়োক য়ানবা কন্না লৈতে খনবৱা অখৌবশিংগী তুংইনবা কন্না লৈতে খনবৱা ইমাগী ফিজি খোমগংপীনবা কন্না লৈতে নীংবৱা হি়্ৰিগী হি়্ৰিমাই চুছীনবা হিনাও শাবা উদ্ৰবৱা? নচাশিংনা হংলিয়ে ইমা নঙবু ৱাৱবৱা?

ইমাগী চেইজাইনৱিৰা শল্লাং পুনশিনবীৱসি মীংলু পিৱাং তৈথোকপীৱসি য়েংঙনে ইমা অমুক্তং ইমাগী মাঙদা লেপ্লিয়ে নুংশাগী মৈশা খাঙদুনা অৱা কৰ্মা কাউদুনা অপুনবগী খোল্লাউ লাউদুনা নচা চাম্মা চাম্মনা।

লান পামদ্ৰসু

—ডা. নিৰ্মলা ৰাজকুমাৱি
খৌনা ফবী মৈতৈ নুপীগী ৱাৱী সনাগী য়েক্ৰা ইন্দা লৈহৌৱৰা পুৱাৱীগী লমায়দা থোকখিৰা নুপী লান অনীগী। হৌজিকসু অমুক হৌৱক্ৰে শেম শাবা অহুমশুৰা নুপী লান অমগীদমক খৌনা ফবী মৈতৈ নুপীশিং থোৱক্লি অহিৎ নুংথিল নাইদনা অকিৰা অমত্তা য়াওদনা হৌৱকবসু তৌদনা কয়নবা মমা লৈাকপু। নাথৈৱল্লগা ময়ুমগী যৌগাইশিং থোৱক্লি থৱায় মাঙৰা কিন্দা কোভা কোকশেং শেং খুংতা মৈৱা পায় থেংনৱি খুংলায় পায়বশিংগসু হন্দ্ৰি মৈতৈ নুপাগী খৌনা।

‘নহাকপু কদাইদনো?’

—অঙোম ইবোমচ

তাইবঙগী হকচাং পোলাংনুংসিদা শুক্লৱ মল্লৰা হায়নীংগুই লৈতনা উত্তমদনা লৈৱিৰা শক্ৰদৰা নঙবু। লৈ হায়বদি খঙহল্লি নঙদা উদি খক উহদে গুৱা-মল্লৰা তাইবঙগী মিৎসিনা।

চংপা ওৎপা, শুৰা নোম্বা তুৱা চাবা, হি়্ৰিৱা কপ্পা নঙগী খৌজালতনা গুম্বিবনি। খোঞ্জেলসু নঙগীনি পাদ্ৰলসু নঙগীনি নঙগী খৌজালতনা গুম্বিবনি। শিবসু নাইদে হায়নৈ নঙদি ঈশিংদসু ত্ৰাদে হায়নৈ নঙদি মেনাসু চাঙে হায়নে নঙদি। হাঙল-মালংদবু তিনৱা? লাইজ ঈৱোলনুংদবু লৈত্ৰা? নহাকপু কদাইদনো? নহাকপু কদাইদনো?

মতম মতমগী ৰাখল

কৱিগী পিছ কমিটিগী মেম্বৱশিশুগী তোকলকখিবনো ?

মীনা য়াম্মা হংলকখি। পাউখুম ইৱায় লায়। হীৱমসিদা ঐদি কৱিমত্তা খঙৰা লৈতে, খঙজ দে। সিমু ৱাই শংৰা লৈত্ৰে। ঐনা খঙজবদি– ঐগী নাং,জগোয় ঈশৈ,লোল,চৎনৱকপা শাজৎ,থক্লি খাসি,লমদমসিদা খুন্দমিমাৱিৰা য়েলহৌমীশিং,লমদমসিগী পুৱাৱী,উমথৈ পৱিং,চিং পাং তুৱেল,খুন্দামিমাৱিৰা য়েলহৌমীশিংগী নক্ৰৰা লৈনৱিৰা মৱি,লমদমসিগী চিং-পাং তুৱেল,শা-ঙা,উৱি-উপাল, হৈৱোল-লৈৱোলশিং অমদি অৰীৰা নাংকী পোংলমশিং,অহল লমন, ওজাশিংনা তাকপীৰা, হংজৱগা খৱ-খক খঙজবতনি। মসিবু গাক শেনজৰা অদুতনি। লৈঙাকলোনগী, ৰাজনিতি-কুতনিতি,ৰাচৎ-ৰানোম,শেঞ্জা থুমজা,তাং-পাং,ওঁইদ-পাদবা,মশাগী কান্না থিৰা, লৈপাক নীংৰা শাবা,তৌশিল্লৰা,শীংনবা অসিমদি ঐগী ওইনা য়েমৌনজবনি। অখঙ অইহ য়াম্মা লৈ, অখঙ-অইহশিংনা শেন্সিৰা কমিটিদা য়াওফম থোকই।

নুমিৎ নিফুনি হেমা মীশি মীনা থোকত্ৰে। য়ুম-কৈ কৰ্মা মৈনা তুল্মা থানত্ৰে । প্ৰেন্দা পুৱকখিৰা য়াল্লৰা সিফাইনা হৌজিকসু ইংফাল মেয়োল য়ুংলগা কৱিমত্তা তৌদনা লৈৱি। গাকপী শেনবীগদৰা সিফাইনা মীচমদা ওনশিল্লি। মীফৎতিশিংগা খুং থোক্লবদা, খান্দ্ৰবীগী মহৎতা নুমিৎ কয়ানি খামফু তৌদুনা লাক্ৰগা হৌজিক্তা শংদাইননবা,খৎনবা খাম্মৰা শেমলকপা কম্মটি অসিদা য়াওহনবা থেংনা ফৰকপা থাবলনি হায়না লৌজখি। মৈতৌগী য়ুম-কৈ কৰ্মা মে থাদোকপদা নক্তনা মীওঁই কয়াগী থৱায় মাঙত্ৰৰা,অশোক অপন কৰ্মা নঙহল্লিৰা, মচা মপুৱোইৰা কায়নবগী মীকপ মীৱাওখোলা থল্লৰা,লাঞ্জেৱৰা লোইদ্ৰিৰা,মাঙৰা য়াবা তুৱা য়াবা মৈতৌগী খুল কয়াগী মৈখু ম্বেত্ৰিঙৈ মৱক অসিদা শান্তিগী খোল্লাও লাওনবগী সত্ৰংগী পোগুম খোংবী খোংনাও ওইজনীংদে। ডক্লিঙৈ,মতম চাৱিঙৈদা শেশ্বীৱহ্মা ওইৱগদি হৱাওনা খঙলবসু খঙদ্ৰবসু শীৱবীৱকপা খৌদাংদা শৱক য়াজৱমগনি। লৈপাক্কীদমক কথোকপীখিৰা লমদমসিগী মীয়ামগী শোৱাং লোইদ্ৰি, য়ুমমাং-কৈমাংৰা য়াওনৱি, ইচে ইচলশিং, ইমা ইবেলশিংগী মীকপ মীৱাউখোল লেপত্ৰি, অশোক অপনশিং ফগৎলকত্ৰিবনা, মখোয়গীদমক অৱা নুংঙাইতবদা শৱক য়াজখিগে হায়বসি ঐগী ওইৰা অচম্বা পাউখুম্বি। লাইৱিক তমজৰিৰা মহৈৱোয় কৰ্মা লাঞ্জেৱি,অশোক অপন নংবতা নক্তনা লৈখিদবসু য়াওৱি। থোক্লিৰা ঈৱাং অসিদা নুংশিজৰবা চমজৰা কুকি মহৈৱোয়শিং,ওজাশিং,তম্পাক্কী লোয়শঙশিংদা থবক তৌজৱহ্মা কৰ্মা, মৱপ মপাং কৰ্মা য়েক্ৰৰা ওইনা লৌনত্ৰে। লোয়না লাঞ্জেৱত্ৰে মখোয় অমুক উন্নগনি থাজদ্ৰে। কুকি লমহেনৰা খৱনা চৎখৱকপা লালহৌদা চমজৰৰা কুকি মৱপ মপাং কয়াগা মৱী তৎনহল্লি। মৈতে চমজৰা কৰ্মা অমসু মীতোপ কুকিশিংনা মীকপ মীৱাউখোল তাহল্লি। পুম্মকসি হৌৱকপা মতমদা মখা তাৱক্তনৰা পাগ্ৰৈ য়েংহৌদৰা, মতম শাংনা তুমি়া লৈখিবদগী মীয়াম্মা থৌশাওনৰা হেহ্লকপনি। লমদমসিগী ইকায় খুম্মজৰিৰা তম্পাক্কী এম এল এশিংসু লৈপাক্কী খন্দৰা মীদি য়াওৱমলোই। মখোয় তুম্বিৱা লৈথোকপা নঙে। পেদ্দবগী মীয়াম্মা মখোয়গী মথক্তা হায়বনি। ওইনফম তাইনফম মখোয়গী মথক্তা নক্তনা কনাদবু তাইনৱগনি ?

লৈপাক অমা খুম্মাই অমা হায়বসি মৱু ওই। নিংথৌ পাঙ্কৰপা লৈপাক্লি ঐখোয় লোয়নমক্লৱ খঙলি। লুচিংৰা অমা য়াওদনা লৈপাক খুম্মাই অমা শেশ্বা য়াদে। লৈপাক নিংথৌদি ঐখোয়না লাইনি হায়না নীংনৱকই। মহাক্কী মফমদা ইকায় খুম্মৱকই। গুসি নিংথৌ পান্দ্ৰবসু ঐখোয়গী লৈঙাকলেন লৈৱি। কমটিচুিসন অমগী মখাদা মীয়াম্মা লুচিংৰা খন্দুনা লৈঙাক্লি। ঐখোয়গী লুচিংবদি চিফ মিনিষ্টৱনি। মহাকপু ইকায় খুম্মৰা,মহাক্কী মফমদা থাজৰা থম্বা হায়বসি ঐখোয় লৈপাক মীয়ামগী যৌদংনি। চিফ মিনিষ্টৱগী হেক মখাদা লৈৱিবসি এম এল এশিংনি। মখোয়সু নিংথৌ পানৰা তাৱগদি চপ মাৱিৱনি ঐখোয়না ইকায় খুম্মগদনি। মীশক মীওঁই ওইনা নঙে,ফম অদুৱনি। কনাগুম্বা ফমখোল অসি পায়ত্ৰৰা মীওঁইশিংনা,লৈপাক মীয়াম অসি মখোয়গী মখাদা লৈবনি, মখোয়না তৌনিংৰা তৌদৰা অপনৰা অয়েংপা পীৰা য়াৱোই হায়বগী মওংসি উংলকপা এম এল এ, মন্দ্ৰি খৱসু থেংনবগুম্ব তৌৰা য়াওখি। মীয়াম্মা খল্লগা থাগংপীৱকপনি চহী মঙা মঙগী যৌদাংনি হায়বসি কাওথোক্লবগীনি। মীয়ামগী খোল্লাও তাবগী মহৎতাও,ঐখোয়না লোয়না খঙই ঐনা, ঐখোয়না হায়বসি ইনগদবনি হায়বগুম্ব চাউৱপ্ৰা,পৌৱপ্ৰা ৰা গাঙবসু তাৱকই। মসিদগী মুক্ৰৰা থোকলকই। অৰীৰা লাইৱিত্তা ‘নুমিৎ কান্না’ হায়ৰা অমা ইপা ইপুশিংনা ইৱগা থম্বীৱশ্মী। স্বাই নুংজ্বেং পিবানা নুমিৎ কাপখি। মনাইনা মপুদা খুং থাবা তৌহৈদে হায়দুনা চুকশা থৌৱম অমুক পাংথোকখি।

= ৱাৱী ককনাউ =

মতম হায়বসিনা অসুম অসুম পুৱক্তুনা চহী অনী ফনীংচিং হৌত্ৰে। থোইবীদু উনবদা খৌমুক খৌমুক তৌনৱবসু থোইদোক্ৰা কৈসু লুনা অমদি চেকশিমা খল্লৰা লৈৱে। ইচম চম্বা ইমুং মনুংগী মীদৌনা উৱকপদৌনা তৌত্ৰে। গুসিদি হায় স্কুল লিভিং সটিফিকেট এগজামিনেসন হায়দোক্লনি হায়ৰা নুমিৎনি। ময়ামসি অমুঙেইৰা পৱিফ্ম হায়দোক্তৌৱিনি হায়না চিবোন চিবোন গাঙনৈ। অঙাং নুপীমচা খৱদি পৱিফ্ম হায়দোক্তৌৱে হায়দুনা ফমুদা চেনশিল্লগা ফৈজুপ চিংখংলগা হিপচিনৰা কৰ্মা অমসু য়াওনৱি। মোইগীদু তৃহ্মগীদি ওইৱশ্মোই। কনাগী তুৱা গাইয়ো। পৱিফ্মদু হায়দোকপদা চিখ-নাহুহৌনগগা য়াওৱক্তুদি হায়দুনা লোংপোই কৈদৌবোই হিপচিনৰা ওইৱমগনি। মী পুম্মকসি অমুঙেইৰা থোইৱেন মস়া পাইবগা চপ হেক মাইে। ময়ামদুগী মৱক্তা ঐগী নুপী মেমীনা মহহ্লে, মশাদু পুমতাও তাওবদৌনা কোইলাং লাংৰা। নুংথিল পুং অনীদা ফল লাওথোক্লনি হায়বদু গুন্তানা মফি শেংলগা বোৱ্দ ওকিস মমাঙদা লেপ্পগা গুইক্লনি হায়না চৎত্ৰবনি। ঐনবু খল্লি, কৈগীনো মানা অসুক য়াম্মা থৱায় য়াওৱিসিবো হায়না। ঐ টিভি য়েংদুনা ইথল্মা তুমিন ফম্মী। মপান্দগী শোং পেক ফাও হেক লাউঙৈ ইমুংদা থোইবীদু চঙলকই। ঐ লৈৱদুদু উদৰা খংপ্ৰেক খংৰা জাংনি।

“হায়মা?”

“কৈদৌৱে?”

“ইতাদি?”

“চৎত্ৰে?”

“কাইদা?”

“খঙদনে, পৱিফ্ম হায়দোক্তৌৱি হায়ৱা কেনো হায়গুম্ব তৌবনি। কনাগী পৱিফ্মনো খঙদনে?”

ঐগী ৱাদু তাবদা থোইবীদু মশাদা জিং লাওত্ৰা কৈনোমা তৌথিৰা মািল্লি। শাওৰুৎননা খুম্মকই।

“ঐগী পৱিফ্ম হায়দোক্তৌৱি অদুগী ওইৱমগনি?”

“এহ নঙদি কৱিগী পৱিফ্ম?”

“নথৌ নঙে, হংবীৱক্লনু, ঐ চৎলে” হায়ৱগা মমাই লৈথোক্লগা খোঙথাং অমনি থাংলগা থোঙগী থোঙজিন্দু হেক যৌবগা ঐনা খান্দ্ৰুই।

“ঙাইখোনে?”

“কৈনো?” চপ লেপ্পগা মমাইদি লৈশিল্লক্তনা খুম্মকপনি।

“ৱা হায়খিগেনে?”

“তানীংদে”

“এহ! য়াম কাকইদা”

“কৈনো?” মমাই লৈশিল্লক্লগা থোইবীনা মাগী কৌৱাওনৱবী মমীৎতুনা ঐগ্ৰেন্দা মুৱা য়েংলগা হংলকপনি। ঐদি মাগী মতৌদুদা পুমঙক গুৰত্ৰে। থোইবীনা থিত্ং শাওৰুৎননা মমিৎ নুংশিবদুনা লাওতক তৌৱগা চাৰৌথৈ য়েংবগাইদু অমুক্তা উজৱক্লি। ঐনা খল্লুই, থোইবীসি ফদি ফজবজাংনিকো। মাগী মহৌশাগী ফজবদু ইহ্ন হনক্ৰিৰো। ঐগী তিঙক মাইঙক্ৰৰা ইতৌদুদা মানা খোঙথাং অমা অনীগুম্বা থাংজিল্লগা হায়ৱকপদুদা ঐ লৌশিং তাৱকখি।

“কৱি চাগে হায়দনা অদুক মুৱা য়েংলিনো?”

মসি ঐখোয়না কাওফদৰা অমনি।

ঐখোয়গী লুচিংবদা হায়হৈদৰা হায়ৰা, ইকায় খুম্মদৰা হায়বসি যৌগল্লোন খঙদ্ৰৰা,হৌন লোনচৎ খঙদ্ৰবনি। অসিগুম্বা অসি ঐখোয় তম্পাক্কী মৈতৈশিংদদি লৈনৱক্তে। ঐনা লম্মাই ওইনা নুংঙাইখিদবদি– মেগী তাং ও চুৱাচান্দপুৱগী ফিমু শেংপা কুকি নহা অহল ময়াম্মা ঐখোয়গী ইকায়খুম্মজৰিৰা চিফ মিনিষ্টৱবু মিংগা কোন্ননা অকাম্বা ৱাইনো মৈতৈলোন্দা লাওৱগা চংখিৰা উক্ৰৰা তাৱকবদগী অদুম নুংঙাইতৰা হৌখি। হৌনৰা খঙদৰা, চিন লৈ কেনগদৰা ৱাইহ অদু চুৱাচান্দপুৱগী কুকি কাঙলুপ অদুনা হায়ৰা গুম্বিবদুনা তাকপদি মখোয় লমদমসিগী য়েলহৌমী নঙে হায়বসিনি। থকশি খাশি লৈতৰা, মীতোপ মীৱানচাশিং অসিদি অসিমক গুসিগী হৌজিক্কী মতম অসিদদি মীওঁইবগী হক খোদ্ধাওনৱে হায়দুনা হায়হৈদৰা অমনি। ফনা পেদ্দবসু, য়ানীংদ্ৰবসু ঐখোয়গী মিনিষ্টৱশিং এম এল এশিংদা অদুগুম্বা খোনচোপ শীজিমদুনা লাও খোংৰা তম্পাক্কী মীওঁইশিংদি তৌনদে। য়াসুং হায়ৱগা যৌগল্লোন কায়দনা থাঙনা যৌগল তৌনৱকপা কাঙলুপনি হায়বসি নীংশিংৰা চুম্বী।

নোং চিফেং চিফেং চুৰিৰা,থোক্লিৰা যৌদোক মওং,ওইৱিৰা ফিডম,লৈঙাক্কী মতৌ,সেন্টৱনা য়েংলিৰা মীংয়েং,মীয়াম্মা লাওঁৱিৰা খোল্লাও অসি তশেংনমক হৌখিৰা জুন ১৮,২০০১গী যৌদোক অদুগা য়াম্মা মাইে। গুসি চহী ২২ হেল্লবনি। হন্দক ওইৱিৰা অসিদি হৌখিৰা যৌদোকশিংদগী ফিডম শোকপা অমদি অক্ৰৰা মতাং অমনি। থোক্লিৰা অমদি ওইৱিৰা যৌওং অসি লায়না লৌৰা যাদে। ঐখোয় তম্পাক্কী মীওঁইশিং অসি ফতবৰা খনগন্দে, মীনুংশি চাওই। ফনা লাইৱৰা,লৈতৰা ওইৱগসু নিৱগা চাববী হৈনবী লৈৱক্তে। গাকপীৰা হৈ, য়েক্ৰৰা ওইৱগসু লাক্লে হায়ৱগদি গাকপীগিল্লি। শুৰা-নোম্বা কনৰা, মচা চাওনৰা ইমুং মনুং পুৰা গুম্মৰা হোংনৱগা লাকখিৰা গাঙনি। য়ুম অমা পুৰদা নুপীশিংনা হেমা থৌ পুৱকখিৰা অদুগুম্বা লৈপাক্লি। হৌজিক ইতিহাসকী ৱাৱী লীৰা মতাং চাদে।

লানসি নেমত্ৰি। থেংখাং কয়াৱক্তা পুক ফক্ৰবগী তুমি়া লৈক্ৰবদগী মণিপুৱগী লম পীকশিনলকখিৰা,মীতোপ্লা মশীং হেল্লকখিৰা কোমথোক্লবদগী থোকলকখিৰা গাঙনি। হৌজিক ম্যানমাৱদগী হায়দোকলকখিৰা নামৈ য়েগুৰা কুকি শেংদৰা শামৱক গামৱক ওইৰা ড্ৰগ ললোনবশিংনা লমদমসিগী কুকি অপঙবশিংদা থেপ্পগা খুৱক্কী ঈনা লাই শাহল্লকপনি হায়বসি খঙলবনি। ৰাজনিতিগী লালোংদা কুকি লালহৌবশিংদা ভোট খোম্মৰা মচেং নিৰুৱগী কুকি লালহৌবশিংনা হায়দোকলক্লিৰা ৰাফম অসিনা অচুৱা ওইৱবদি মীচম্দি লানথেন্ৰবৰা গুম্মৱোই। অসিগুম্বা অৱানৰা ৰাজনিতিদা লৈপাক কায়নৰা হোংনৱিবশিংগী মথক্তা এফ আই আৱ পান্দুনা চৈৱাক পীনৰা হোংনবদা অখঙ অইহশিং, আইনগী মীওঁইশিংনা হোংনবীগদবনি। লায়নাসিগী মক্ৰওইবসি ৰাজনিতিদা ওইৱশ্মী। লাল অসি ফিৱালগী লালনি। ৰাজনিতি তৌবশিংনা থেংনবীয়ু। মশাগী কান্নৰা থিবদা মীচমদা অৱাৰা তাহনবসি হৌজিক খঙলবনিনা লৈপাক মীয়ামসু মীশিং নাশিংৰা চুল্লে। ভোট ময়াদদি পংথনৱগুমসি। ঐগী হায়বসি থাদোক্লগা লৈপাক্কী মীয়ামগী খল্লগা থবক তৌমিন্নৱসি। জুন ১৮ অনী শুহনগনুসি। নাৰ্কো টেৱোৱিৰজমগী লান অসি থেংনহৌদ্ৱগদি মণিপুৱদি মুৎত্ৰগনি।

- *মাখোনমনি মোংসাৰা*

অকংৰা অঙাংৰা গুলাপ -২১

“কৈসু চানীংদেদা”

“অদু ওইৱদি অদুমাইনা মোদ্ৰেং চ্ৰৱক্লু। নঙ ঐগী ইতাগী নুপানি। নশক্তু য়েংনীংদে, ঐনা খৌইদৌ শাওগংলক্তনা লান তৌজনি”

“কৱি লান?”

“নুপী লান”

“য়াৱে য়াৱে লানগা অমত্তা পামজদ্ৰে”